

Z. Br.

O założeniach filozoficznych poglądów J. Makarewicza

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 12/1, 185

1967

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Z HISTORII PENOLOGII I POLSKIEJ MYŚLI PENITENCJARNEJ

Do nr 13/1966 dwutygodnika „Gazeta Sądowa i Penitencyjna” dołączony został specjalny dodatek historyczny z okazji Tysiąclecia Państwa Polskiego. W jednym z artykułów tego dodatku (*Beccaria w Polsce XVIII wieku*) B. Leśnodorski pisze najpierw o dziele Cezare’a Beccarii *Dei delitti e delle pene* (1764 r.), omówienie to rzucając na tło rozkwitu teorii prawa karnego w dobie oświecenia. Następnie B. Leśnodorski pisze o tym, jak przyjęto traktat Beccarii we Francji, Anglii, Rosji i Hiszpanii, wreszcie w Polsce (tłumaczenie na polski, *O przestępstwach i karach*, wykonane przez Teodora Wągę, wyszło w 1776 r.), jak wpłynął on na rozwój nauki prawa karnego w Polsce (m.in. w Uniwersytecie Krakowskim), a szczególnie teorii kary i kryminologii.

Na okres oświecenia przypadają w Polsce początki nowoczesnej nauki o więziennictwie i sposobie wykonywania kary pozbawienia wolności. Rozwojowi teorii w tym zakresie poświęcony jest artykuł J. Sliwowskiego *Nowożytna polska myśl penitencyjna*. Przedstawia on działalność na polu problematyki penitencyjnej szeregu uczonych, od czasów Księstwa Warszawskiego, a także działalność tych uczonych prawników, których prace stoją na pograniczu penologii i problematyki wykonywania kary, jak Romualda Hubego (1803—1890), ojca polskiej nauki prawa karnego, i innych.

Z. Br.

O ZAŁOŻENIACH FILOZOFICZNYCH POGLĄDÓW J. MAKAREWICZA

W nrze 2/1966 „Państwa i Prawa” ukazał się tekst wygłoszonego 19 XI 1965 na posiedzeniu Polskiej Grupy Międzynarodowego Stowarzyszenia Prawa Karnego (AIDP) w Warszawie przemówienia W. Woltera *O założeniach filozoficznych poglądów Juliana Makarewicza*, zmarłego w 1955 r. teoretyka prawa karnego, byłego długoletniego kierownika katedry prawa karnego Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie (ze zleceniem wykładania filozofii prawa), uczonego, „który na zawsze zapisał się w księdze historii nauki, do którego twórczości powracać będą pokolenia badaczy historii prawa oraz ewolucji polskiej myśli prawniczej” — jak sformułował W. Wolter na wstępie swego przemówienia. J. Makarewicz jest przede wszystkim autorem wydanej w 1906 r. w Stuttgarcie pracy *Einführung in die Philosophie des Strafrecht*. Głośną była też jego praca *Polskie prawo karne Polski przedrozbiorowej*, wydana w 1919 r., wydany zaś w 1924 r. *Wykład porównawczy prawa karnego* jest jedynym u nas tego rodzaju dziełem przedstawiającym ewolucję poszczególnych problemów ogólnej nauki o przestępstwie i karze.

W tymże zeszycie „Państwa i Prawa” wydrukowany jest tekst przemówienia (wygłoszonego na tym samym posiedzeniu AIDP) S. Pławskiego *Walka Makarewicza o praworządność*.

Z. Br.

TEORIA RACHUNKOWOŚCI W. SKAŁSKIEGO

Tuż po śmierci Witolda Skalskiego (1879—1961) ukazał się w nrze 4/1961 „Ruchu Prawniczego, Ekonomicznego i Socjologicznego” nekrolog poświęcony jego pamięci. Z kolei, w nrze 4/1965 tegoż kwartalnika, ukazał się artykuł *Witold Skalski jako teoretyk rachunkowości*. Autor artykułu, E. Terebucha, przedstawia najpierw Skalskiego jako kontynuatora polskiej szkoły rachunkowości — kontynuatora prac te-